

Zalmen Shneyer: Vos iz der takhles?

Seminarie met Yitskhok Niborski op 9, 16 en 30 mei 2007

De leesgroep Jiddisch van het Instituut voor Joodse Studies (Universiteit Antwerpen) nodigt u hartelijk uit op drie seminariedagen onder leiding van **Professor Yitskhok Niborski** (Maison de la Culture Yiddish – Bibliothèque Medem – Universiteit Parijs-VII) over het oeuvre van Zalmen Shneyer. De seminars richten zich op de analyse van enkele van Shneyers verhalen. De in de seminars gebruikte talen zijn vooral het Jiddisch, maar daarnaast ook het Nederlands, het Frans en het Engels.

Het tekstmateriaal omvat zes verhalen van Shneyer, één verhaal van de alom bekende Sholem Aleykhem en een woordenlijst.

Tijdens het eerste seminarie wordt ingegaan op leven en werk van Zalmen Shneyer, waarbij de nadruk ligt op de verrassende evolutie van zijn gebruik van het Hebreeuws naar dat van het Jiddisch. Via de teksten *shabesdiker muser* en *der umshterblekher pomerants* peilen we vervolgens naar de familiale relaties.

De teksten *men ganvet epl* en *der magid raybt im a morde* worden tijdens het tweede seminarie (deels) gelezen en besproken. Sommige traditionele aspecten en allusies worden uitgediept.

Op 30 mei volgen nog twee teksten van Shneyer, *mote marshelok mitn fiol* en *misnagdishe kishkes brenen*, en een tekst van Sholem Aleykhem, *vos vet zayn fun mir?* Aan de hand van de vergelijking van zijn vroege (teksten 1-5) en zijn latere verhalen (tekst 6) wordt de evolutie van Shneyers werk besproken. Tenslotte volgt een vergelijking tussen Sholem Aleykhem en Zalmen Shneyer.

De sessies van het seminarie hebben plaats op woensdag 9, 16 en 30 mei 2007 aan de Universiteit Antwerpen - Stadscampus, Prinsstraat 13, lokaal ABC.302, in Antwerpen, op wandelafstand van het Centraal Station. De weg naar het lokaal wordt aangeduid vanaf de Prinsstraat.

Het seminarie begint om 10.30 uur en wordt opgedeeld in drie werksessies, onderbroken voor een lunch en voor een namiddagkoffie. Einde voorzien om 17.00 uur.

Het tekstmateriaal wordt na inschrijving toegezonden.

Het inschrijvingsgeld bedraagt € 50 en omvat het geheel van de drie seminars, de toegezonden teksten, de deelname in de algemene kosten en de broodjesmaaltijd. Het cursusgeld schrijft u over op het rekeningnummer 735-0085315-40 van het Instituut voor Joodse Studies UA, p.a. Prinsstraat 13, 2000 Antwerpen, met als mededeling: NIBORSKI en met opgave van naam en adres.

Voor buitenlandse betalingen: IBAN BE02 7350 0853 1540 / BIC KREDBEBB.

Inlichtingen: Instituut voor Joodse Studies (Universiteit Antwerpen)
T +32 (0)3 275 52 43
ijs@ua.ac.be
www.ua.ac.be/ijs

Zalmen Shneyer: Vos iz der takhles?

Seminaires avec Yitskhok Niborski le 9, 16 et 30 mai 2007

Le groupe de lecture yiddish de l'Institut d'Etudes du Judaïsme (Université d'Anvers) vous invite cordialement à trois séminaires sous la direction du Professeur Yitskhok Niborski (Maison de la Culture Yiddish – Bibliothèque Medem – Université Paris-VII) portant sur l'œuvre de Zalmen Shneyer. Les séminaires se concentrent sur l'analyse de quelques récits de Shneyer. Les langues employées seront surtout le yiddish, mais aussi le néerlandais, le français et l'anglais.

La documentation comporte les six récits de Shneyer, un récit du bien connu Sholem Aleykhem et un vocabulaire.

Pendant le premier séminaire nous entrerons dans le détail de la vie et de l'œuvre de Zalman Shneyer, en mettant l'accent sur l'évolution surprenante de l'emploi de l'hébreu vers celui du jiddish. En lisant les textes *shabesdiker muser* et *der umshterblekher pomerants* nous sondons les relations familiales.

Les textes *men ganvet epl* et *der magid raybt im a morde* seront (partiellement) lus et discutés pendant le deuxième séminaire. Ensuite, quelques aspects et allusions traditionnels seront approfondis.

Suivront le 30 mai les deux derniers textes de Shneyer, *mote marshelok mitn fiol* et *misnagdishe kishkes brenen*, et un texte de Sholem Aleykhem, *vos vet zayn fun mir?* A l'aide de ses textes précoces (textes 1-5) et tardifs (texte 6), l'évolution de l'œuvre de Shneyer sera l'objet de la conversation. Nous terminerons avec une comparaison entre Sholem Aleykhem et Zalmen Shneyer.

Le séminaire aura lieu les mercredis 9, 16 et 30 mai 2007 à l'Université d'Anvers - Stadscampus, Prinsstraat 13, local ABC.302, à Anvers, à dix minutes de la gare centrale (Antwerpen-Centraal).

Le séminaire commencera à 10h30 et se terminera à 17h00. Une pause déjeuner ainsi qu'une pause-café sont prévues.

La documentation sera envoyée après inscription.

Les frais d'inscription sont de 50 euros et comprennent les trois séminaires, les textes envoyés, la participation aux frais généraux, le déjeuner et la pause-café.

L'inscription se fait par virement de 50 euros sur le compte 735-0085315-40 de l'Institut d'Etudes du Judaïsme UA, p.a. Prinsstraat 13, 2000 Antwerpen, avec la mention: NIBORSKI ainsi qu'une adresse complète.

Pour les paiements internationaux: IBAN BE02 7350 0853 1540 / BIC KREDBEBB.

Renseignements: Instituut voor Joodse Studies (Universiteit Antwerpen)
 T +32 (0)3 275 52 43
 ijs@ua.ac.be
 www.ua.ac.be/ijs

Yitskhok Niborski heeft Jiddisch als moedertaal. Hij is de auteur van *Dictionnaire des mots d'origine hébraïque et araméenne en usage dans la langue yiddish* en co-auteur van *Dictionnaire Yiddish-Espagnol*. Hij doceert Jiddisch en Jiddische literatuur aan het Institut National des Langues et Civilisations Orientales en aan de universiteit Paris 7.

Zalmen Shneyer werd geboren in Shklov (Wit-Rusland) in 1887. Hij is verwant met zijn naamgenoot, de stichter van Chabad, de Lubavitsher-beweging. Als achtjarige schreef hij al gedichten in het Hebreeuws en het Jiddisch. Toen hij dertien was, trok hij naar Odessa, waar hij in contact kwam met Bialik en Mendele en in 1901 debuteerde.

Hij woonde onder meer in Warschau, Vilnius - hij wijdde een van zijn bekendste gedichten aan die stad en begon in die periode, 1904-1906, steeds meer te schrijven in het Jiddisch - Zwitserland, Parijs, Berlijn en de Verenigde Staten.

Tussen de twee wereldoorlogen, zijn vruchtbaarste periode, schreef Shneyer voor de Amerikaanse Jiddische pers en was hij een van de meest gelezen Jiddische auteurs.

In 1951 vestigde hij zich in Israël. Hij stierf in New-York in 1959.

Samen met Bialik en Tchernikovsky wordt Shneyer gerekend tot de belangrijkste Hebreeuwse dichters van zijn generatie. Van zijn proza zijn de belangrijkste werken geschreven in het Jiddisch.

Yitskhok Niborski, de langue maternelle yiddish, est auteur du *Dictionnaire des mots d'origine hébraïque et araméenne en usage dans la langue yiddish* et co-auteur du *Dictionnaire Yiddish-Espagnol*. Il enseigne la langue et la littérature yiddish à l'Institut National des Langues et Civilisations Orientales et à l'Université Paris 7.

Zalman Shneyer est né à Shklov (Biélorussie) en 1887. Son homonyme, le fondateur du hassidisme Habad, le mouvement des Lubavitsher, était un parent. A l'âge de huit ans il écrivait déjà des poèmes en hébreu et en yiddish. Quand il avait treize ans il est parti vers Odessa, où il est entré en contact avec Bialik et Mendele et où il a débuté en 1901.

Il a vécu, entre autres, à Varsovie, à Vilnius - un de ses plus beaux poèmes est dédié à cette ville et dans cette période, 1904-1906, il a commencé à écrire de plus en plus en yiddish - en Suisse, à Paris, à Berlin et aux Etats-Unis.

L'entre-deux-guerres, quand Shneyer écrivait pour la presse yiddish en Amérique, était sa période la plus féconde et il est vite devenu un des écrivains yiddish les plus lus.

En 1951 Shneyer s'est établi en Israël. Il est mort à New York en 1959.

Avec Bialik et Tchernikovsky, Shneyer est compté parmi les poètes hébreux les plus importants de sa génération. Mais en ce qui concerne sa prose, la partie la plus belle a été écrite en yiddish.